

Co-funded by the
European Union

Proiectul Erasmus+KA2 DEFEP

*Învățământul la distanță pentru viitor: cele mai bune practici ale UE ca răspuns
la nevoile studenților din învățământul superior modern și ale pieței muncii*

CODUL DE ETICĂ (Cadru) (pentru învățământul la distanță)

**UNIVERSITÄT
DES
SAARLANDES**

**II Universidad w/
Reyjuan Carlos**

**UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI PALERMO**

**UNIVERSITATEA TEHNICĂ
A MOLDOVEI**

**CHERNIHIV POLYTECHNIC
NATIONAL UNIVERSITY**

PREAMBUL

- Codul cadru nu este un text original, iar autorii nu revendică dreptul de autor sau sursa primară.
- Codul cadru a fost elaborat în cadrul proiectului Erasmus+KA2 DEFEP „Învățământul la distanță pentru viitor: cele mai bune practici ale UE ca răspuns la nevoile studenților din învățământul superior modern și ale pieței muncii”.
- Codul cadru se bazează pe practicile europene și naționale existente, pe reglementările, pe dezvoltările metodologice ale instituțiilor de învățământ superior individuale, precum și pe materialele și cazurile Ministerului Educației și Cercetării, ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare etc.
- Codul cadru ia în considerare experiența universităților partenere DEFEP din Ucraina, Moldova, Germania, Spania, Italia, rezultatele unui studiu sociologic, un raport analitic și o monografie elaborate în cadrul proiectului.
- Codul cadru este aplicabil învățământului la distanță în învățământul superior.
- Codul cadru ia în considerare particularitățile asociate cu tehnologiile digitale și formatul la distanță al procesului educațional în învățământul la distanță. În același timp, principiile de bază, regulile și cerințele care guvernează interacțiunea dintre participanții la procesul educațional descrise în Codul cadru sunt universale pentru toate formele de învățământ superior.
- Pe baza Codului cadru, o instituție de învățământ superior își elaborează propriul Cod de etică (denumit în continuare „codul”) sau implementează dispozițiile Codului cadru referitoare la învățământul la distanță în dispozițiile relevante ale instituției de învățământ superior.

CUPRINS

1. PRINCIPII GENERALE	Error! Bookmark not defined.
2. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PARTICIPANȚILOR	Error! Bookmark not defined.
3. ONESTITATEA ȘI PLAGIATUL	Error! Bookmark not defined.
4. SECURITATE ȘI CONFIDENȚIALITATE	Error! Bookmark not defined.
5. COMPORTAMENT ȘI COMUNICARE	Error! Bookmark not defined.
6. UTILIZAREA TEHNOLOGIEI	Error! Bookmark not defined.
7. RESPONSABILITATEA PENTRU ACȚIUNI	Error! Bookmark not defined.
8. PROCEDURI DE CONTESTAȚII ȘI RECOURSURI	Error! Bookmark not defined.
9. CLAUZE ANTICORUPȚIE	Error! Bookmark not defined.
10. DISPOZIȚII FINALE	Error! Bookmark not defined.

Codul de etică (denumit în continuare „codul”) joacă un rol important în asigurarea unui comportament etic al tuturor participanților la procesul educațional în mediul online. Un astfel de cod definește un set de principii, reguli și cerințe care guvernează interacțiunea dintre participanții la procesul educațional și asigură un standard etic în învățământul la distanță.

Acest cod este parte integrantă a educației la distanță și constituie baza pentru stabilirea și menținerea unor standarde înalte de comportament etic al tuturor participanților. Toți participanții la procesul educațional sunt obligați să adere la aceste principii și să contribuie la crearea unui mediu educațional pozitiv și etic în format la distanță.

1. PRINCIPII GENERALE

Principiile generale ale codului definesc valorile de bază și normele de comportament care trebuie respectate de toți participanții la procesul educațional, cum ar fi studenții, personalul academic, administrația și alte părți interesate. Aceste principii generale constituie baza pentru crearea unui mediu etic în învățământul la distanță și contribuie la asigurarea calității și integrității procesului educațional.

Principalele principii de etică în învățământul la distanță sunt următoarele:

1.1. *Principiul respectului reciproc* - respect și considerație pentru drepturile și demnitatea celorlalți participanți la procesul de învățământ la distanță; toleranță față de diversitatea opiniilor, credințelor, trăsăturilor culturale și personale ale fiecărei persoane;

1.2. *Principiul onestității* - evitarea oricărei forme de plagiat, falsificare și prevenirea oricărei alte încălcări a drepturilor de proprietate intelectuală;

1.3. *Principiul încrederii* - construirea încrederii în celălalt prin deschidere, onestitate și responsabilitate pentru propriile acțiuni;

1.4. *Principiul responsabilității* - respectarea regulilor și cerințelor, îndeplinirea îndatoririlor și abordarea responsabilă a învățării și predării; toți participanții la procesul de învățământ la distanță trebuie să își asume responsabilitatea pentru acțiunile lor și pentru consecințele acestor acțiuni;

1.5. *Principiul echității* - șanse egale pentru toți participanții la procesul de învățământ la distanță; prevenirea discriminării sau inegalității sub orice formă; acces egal la resurse și oportunități;

1.6. *Principiul eticii profesionale* - confidențialitate, protecția drepturilor de proprietate intelectuală, asigurarea siguranței și confortului tuturor părților.

1.7. *Neinterferența în procesul de învățare* - crearea unor condiții favorabile pentru învățare și dezvoltare pentru toți participanții; nicio acțiune sau inacțiune nu trebuie să interfereze cu procesul educațional.

2. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PARTICIPANȚILOR

Această secțiune definește drepturile și obligațiile de bază ale studenților, ale personalului academic, ale administrației și ale altor participanți la procesul educațional. Această secțiune are ca scop asigurarea unor condiții egale pentru toți

participanții și stabilirea unor standarde clare de interacțiune.

2.1. *Drepturile studenților:*

- dreptul la o educație de calitate și la acces la materialele educaționale necesare materiale;
- dreptul la confidențialitatea informațiilor personale și la protecția vieții private;
- dreptul la o evaluare obiectivă a cunoștințelor și la o reflectare onestă a realizărilor lor;
- dreptul de a participa la diverse activități și programe educaționale fără nicio formă de discriminare;
- dreptul de a-și exprima gândurile, ideile și întrebările cu privire la procesul educațional;

2.2. *Obligațiile studenților:*

- obligația de a adera la standardele și normele etice definite în cod;
- obligația de a fi un participant activ în procesul educațional;
- obligația de a îndeplini toate cerințele programelor de studii și de a respecta regulile și termenele stabilite;;

2.3. *Drepturile personalului științific și pedagogic:*

- dreptul la libertate profesională și academică în activitățile educaționale;
- dreptul la o evaluare obiectivă a activității studenților și la libera alegere a metodelor de predare;
- dreptul de a proteja proprietatea intelectuală și drepturile de autor pentru materialele educaționale;
- dreptul la dezvoltare profesională și la suport din partea administrației;

2.4. *Obligațiile personalului științific și pedagogic:*

- obligația de a oferi un învățământ la distanță de calitate și de a sprijini studenții în procesul de învățare;
- obligația de a adera la normele și principiile etice, în special de a evita orice formă de discriminare;
- obligația de a furniza materiale educaționale și informații clare și accesibile despre curs;
- obligația de a realiza o evaluare obiectivă a activității studenților și de a asigura onestitatea și transparența în interacțiune;

2.5. *Drepturile administrației:*

- dreptul de a gestiona și de a organiza procesul educațional;
- dreptul de a stabili norme și cerințe care să reglementeze activitățile participanților la procesul de învățământ la distanță;
- dreptul de a stabili strategia de dezvoltare a învățământului la distanță și
- dreptul de a stabili strategia de dezvoltare a învățământului la distanță și de a introduce inovațiile necesare;
- dreptul de a sprijini și de a crea condiții pentru dezvoltarea profesională a personalului academic și a studenților;

2.6. *Obligațiile administrației:*

- obligația de a asigura funcționarea eficientă a platformei și a infrastructurii de

învățământ la distanță;

- obligația de a asigura disponibilitatea și calitatea resurselor de învățare pentru toți participanții;

- obligația de a soluționa conflictele și neînțelegerile dintre participanții la procesul de învățământ la distanță;

- obligația de a asigura securitatea și confidențialitatea informațiilor personale ale participanților.

3. ONESTITATE ȘI PLAGIAT

Această secțiune stabilește reguli pentru prevenirea plagiatului și a altor forme de comportament neloial care încalcă drepturile de autor și standardele etice. Dispozițiile acestei secțiuni a codului au ca scop crearea unei abordări conștiente, etice și responsabile a activităților de cercetare și de învățare în învățământul la distanță. Principalele reguli sunt:

- *Definirea clară a plagiatului* ca fiind utilizarea materialului intelectual al unei alte persoane (texte, idei, imagini, cercetări sau alte produse creative) fără recunoașterea corespunzătoare a sursei;

- *Interzicerea plagiatului* - stabilirea unei interdicții categorice a oricărei forme de plagiat în toate lucrările academice, inclusiv lucrări trimestriale, eseuri, proiecte, rapoarte de laborator și alte tipuri de sarcini;

- *Conștientizarea plagiatului* - sublinierea importanței ca studenții și personalul academic să înțeleagă consecințele plagiatului;

- *Instrucțiuni privind citarea și utilizarea surselor* - explicarea studenților și a personalului didactic și de cercetare a regulilor de citare corectă și de utilizare a surselor de informare cu formate de citare adecvate;

- *Informarea cu privire la consecințele încălcării regulilor* - informarea participanților la procesul de învățământ la distanță cu privire la posibilele consecințe ale încălcării regulilor privind plagiatul, inclusiv posibile sancțiuni și pierderea încrederii;

- *Utilizarea unui software specializat de detectare a plagiatului* pentru verificarea lucrărilor studenților și determinarea originalității materialelor;

- *Activitatea educațională* - organizarea de evenimente educaționale și cursuri de formare pentru participanții la procesul educațional privind scrierea și utilizarea etică a surselor;

- *Suport și consultări* - asigurarea disponibilității sprijinului consultativ și a resurselor pentru studenți și personalul academic în ceea ce privește citarea și evitarea plagiatului;

- *Proceduri de examinare a plagiatului* - stabilirea de proceduri pentru tratarea plângerilor și a cazurilor de plagiat, cu posibilitatea stabilirii unor sancțiuni corespunzătoare.

4. SECURITATE ȘI CONFIDENȚIALITATE

Această secțiune este importantă pentru a asigura protecția datelor cu caracter personal ale participanților la procesul educațional și pentru a crea un mediu sigur

pentru activitățile acestora. Dispozițiile prevăzute în această secțiune a codului au ca scop asigurarea unui nivel ridicat de protecție a datelor cu caracter personal și a confidențialității informațiilor participanților la educația la distanță și menținerea încrederii acestora în procesul educațional.

- *Confidențialitatea datelor cu caracter personal* - obligația de a păstra confidențialitatea informațiilor personale ale participanților, inclusiv a datelor educaționale, a datelor de contact, a informațiilor medicale etc;

- *Protecția împotriva accesului neautorizat* - asigurarea securității și a protecției datelor cu caracter personal împotriva accesului neautorizat sau a scurgerii de informații prin implementarea unor măsuri tehnice și organizatorice adecvate;

- *Criptarea și protecția datelor* - utilizarea criptării și a altor tehnologii pentru a proteja informațiile personale și datele confidențiale în timpul transmiterii pe internet sau al stocării pe servere;

- *Politica de acces la date* - elaborarea unei politici de acces la date care să definească drepturile și restricțiile de acces la informații pentru diferite categorii de utilizatori;

- *Monitorizarea sistemelor de securitate* - efectuarea de revizuri și audituri periodice ale sistemelor de securitate pentru a identifica potențialele amenințări și pentru a îmbunătăți măsurile de protecție;

- *Notificarea încălcărilor de securitate* - stabilirea de proceduri pentru notificarea imediată a participanților cu privire la posibilele încălcări ale securității;

- *Educația privind securitatea datelor* - informarea participanților la procesul educațional cu privire la normele de securitate a datelor, metodele de protecție și acțiunile în cazul unei încălcări a confidențialității;

- *Conformitatea cu cerințele legale* - respectarea cerințelor legislației în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal și confidențialitatea informațiilor;

- *Intervenția în caz de încălcare a securității* - luarea de măsuri imediate în cazul unei breșe de securitate sau al unei scurgeri de informații confidențiale pentru a minimiza daunele și a restabili încrederea..

5. COMPORTAMENT ȘI COMUNICARE

Această secțiune are ca scop asigurarea respectului reciproc, a deschiderii și a comunicării constructive între participanți, precum și crearea unui mediu pozitiv și prietenos pentru învățare și colaborare. Principiile prezentate în această secțiune ajută la construirea unor relații pozitive și productive între participanți în mediul de învățare online și contribuie la realizarea obiectivelor comune de învățare și dezvoltare, inclusiv:

- *Respectul față de interlocutor* - obligația de a arăta respect față de opinia, experiența și emoțiile interlocutorului în cursul comunicării;

- *Politețea și toleranța* - comportamentul trebuie să fie lipsit de orice formă de insultă, hărțuire sau neîncredere;

- *Onestitate și transparență* - angajamentul de a fi onest și transparent în toate comunicările, evitând informațiile false și înșelăciunea;

- *Responsabilitatea pentru declarații și acțiuni* - înțelegerea responsabilității pentru declarații și acțiuni în comunicarea online și în activitățile de învățare;

- *Evitarea conflictelor* - punerea în aplicare a măsurilor de evitare a conflictelor și implicarea în soluționarea constructivă a litigiilor;
- *Discutarea respectuoasă a diverselor puncte de vedere* - încurajarea schimbului liber de idei și a diversității de opinii, precum și a capacității de a asculta și de a înțelege alte poziții;
- *Interzicerea discriminării* - interzicerea fermă a oricărei forme de discriminare bazată pe rasă, sex, religie, naționalitate, orientare sau alte caracteristici;
- *Cultura comunicării* - dezvoltarea unei culturi a comunicării în mediul de învățământ la distanță, care să includă politețea, deschiderea, interesul și înțelegerea reciprocă;
- *Comunicare eficientă* - stimularea unei comunicări eficiente, care include claritate, specificitate și deschidere;
- *Susținerea colegialității* - crearea unei atmosfere de asistență reciprocă, cooperare și sprijin între participanții la procesul de învățământ la distanță.

6. UTILIZAREA TEHNOLOGIEI

Această secțiune stabilește principiile și cerințele pentru utilizarea etică, responsabilă și sigură a tehnologiei în procesul de învățare. Această secțiune are ca scop asigurarea eficienței și fiabilității instrumentelor tehnologice utilizate pentru învățare și comunicare într-un mediu online. Principiile prezentate în această secțiune contribuie la asigurarea utilizării etice, sigure și productive a tehnologiei în învățământul la distanță, ceea ce contribuie la obținerea celor mai bune rezultate ale învățării și promovează dezvoltarea procesului educațional.

- *Protecția împotriva infracțiunilor cibernetice* - conștientizarea potențialelor amenințări legate de infracțiunile cibernetice și luarea de măsuri de protecție împotriva acestora;
- *Utilizarea legală a software-ului și a materialelor* - utilizarea numai a software-ului și a materialelor legale în scopuri educaționale și respectarea drepturilor de autor;
- *Utilizarea etică a informațiilor* - recunoașterea drepturilor și responsabilităților privind utilizarea etică a informațiilor în mediul online, evitarea plagiatului și respectarea principiilor de proprietate intelectuală;
- *Accesibilitate* - asigurarea faptului că resursele de învățare și informațiile sunt accesibile tuturor participanților, inclusiv persoanelor cu dizabilități;
- *Utilizarea optimă a tehnologiei* - utilizarea tehnologiei la eficiență maximă și optimizarea utilizării acesteia pentru a atinge obiectivele de învățare;
- *Transparență și deschidere* - asigurarea transparenței și deschiderii în utilizarea tehnologiei, furnizarea de informații privind utilizarea și prelucrarea datelor;
- *Susținerea competențelor digitale* - dezvoltarea și susținerea competențelor digitale în rândul participanților, oferind cunoștințele și abilitățile necesare pentru utilizarea sigură și eficientă a tehnologiei..

7. RESPONSABILITATEA PENTRU ACȚIUNI

Această secțiune definește principiile, responsabilitățile și consecințele unui

comportament responsabil al participanților în mediul de învățare online. Această secțiune urmărește să asigure un comportament responsabil și etic al tuturor participanților la mediul de învățare, precum și să creeze o atmosferă de încredere și respect reciproc. Principii de bază:

- *Conștientizarea consecințelor acțiunilor*: înțelegerea de către participanții la procesul de învățare a faptului că acțiunile lor pot avea consecințe asupra învățării, asupra celorlalți participanți și asupra mediului de învățământ la distanță;

- *Etică și onestitate* - obligația de a adera la principiile etice și de a fi onest în toate interacțiunile, inclusiv în activitatea academică, în răspunsuri și în comunicare;

- *Responsabilitatea pentru propriile acțiuni* - conștientizarea propriei responsabilități pentru propriile acțiuni și a consecințelor acestora în contextul învățării și al comunicării într-un mediu la distanță;

- *Respectarea regulilor și standardelor* - respectarea tuturor regulilor, reglementărilor și standardelor stabilite care guvernează procesul de învățare în învățământul la distanță;

- *Interacțiunea și cooperarea* - responsabilitatea de a promova interacțiunea pozitivă și cooperarea cu ceilalți participanți la procesul de învățământ la distanță;

- *Îndeplinirea obligațiilor* - finalizarea la timp și de înaltă calitate a tuturor sarcinilor de învățare, respectarea programului și a altor cerințe;

- *Responsabilitatea pentru siguranță* - obligația de a avea grijă de siguranța proprie și a celorlalți în timp ce studiază în mediul online, de a evita acțiunile care pot crea riscuri;

- *Intervenția în caz de încălcări* - detectarea și raportarea imediată a oricăror încălcări ale principiilor și normelor etice ale Codului, precum și luarea de măsuri pentru rezolvarea acestora; participanții sunt obligați să se notifice reciproc cu privire la orice circumstanțe care pot afecta procesul de învățare la distanță sau siguranța participanților.

8. PROCEDURI DE CONTESTAȚII ȘI RECURSURI

Această secțiune stabilește mecanismele prin care participanții la procesul educațional pot adresa contestații, sugestii sau alte aspecte importante. Scopul acestei secțiuni este de a asigura un proces eficient și transparent de examinare a contestațiilor și de soluționare a problemelor care apar în cursul învățământului la distanță. Iată o analiză detaliată a acestei secțiuni:

- *Scopul procedurilor de contestații și recursuri* este de a stabili principiile de examinare a contestațiilor și recursurilor în vederea soluționării conflictelor, a identificării problemelor și a îmbunătățirii calității procesului de învățământ la distanță;

- *Dreptul de a depune contestații și recursuri* - pentru a se asigura că participanții la procesul de învățământ la distanță au dreptul de a depune contestații și recursuri în conformitate cu procedurile stabilite;

- *Transparența procedurilor* - asigurarea accesibilității și transparenței procedurilor de depunere a contestațiilor și recursurilor pentru toți participanții la procesul de învățământ la distanță;

- *Mecanisme de depunere a contestațiilor și recursurilor* - definirea diferitelor

modalități de depunere a contestațiilor și recursurilor, inclusiv formele electronice de recurs, scrisori scrise, apeluri telefonice etc;

- *Termene de examinare* - stabilirea unor termene clare pentru examinarea contestațiilor și recursurilor pentru a se asigura că problemele sunt rezolvate rapid și eficient;

- *Confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal* - asigurarea confidențialității și a protecției datelor cu caracter personal ale participanților la procesul de învățământ la distanță care depun contestații și recursuri;

- *Principii de obiectivitate și corectitudine* - respectarea principiilor de obiectivitate și corectitudine în examinarea contestațiilor și recursurilor, evitarea conflictelor de interese și a prejudecăților;

- *Informarea cu privire la rezultatele examinării* - informarea celor care au depus contestații și recursuri cu privire la rezultatele examinării acestora și la deciziile luate;

- *Posibilitatea de recurs* - asigurarea posibilității de a depune un recurs în cazul unei examinări nesatisfăcătoare a contestației.

Principiile stabilite în această secțiune a Codului contribuie la crearea unui mediu deschis și democratic în învățământul la distanță, în care toți participanții la procesul educațional au posibilitatea de a-și exprima opiniile, de a face reclamații și de a contribui la rezolvarea oricăror probleme.

9. CLAUZE ANTICORUPȚIE

9.1. Participanții la procesul educațional respectă pe deplin principiile de bază ale prevenirii corupției, asigură evaluarea periodică a riscurilor de corupție în activitățile lor, iau măsuri adecvate pentru a preveni și a soluționa conflictele de interese și practicile corupte care pot apărea în exercitarea atribuțiilor lor.

9.2. Participanții la procesul educațional sunt obligați să respecte cerințele Legii integrității nr.82/2017.

9.3. Participanților la procesul educațional le este strict interzis să se folosească, direct sau indirect, de puterile lor oficiale sau de oportunitățile aferente pentru a obține un beneficiu ilegal sau pentru a accepta un astfel de beneficiu sau pentru a accepta o promisiune/ofertă a unui astfel de beneficiu pentru ei înșiși sau pentru alții, sau pentru a face promisiuni/oferte sau beneficii ilegale unei persoane menționate în alineatul întâi al articolului 16 din Legea integrității nr.82/2017 sau, la cererea acestora, altor persoane fizice sau juridice, pentru a convinge această persoană să își folosească în mod ilegal puterile oficiale.

9.4. Pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție sau a celor legate de corupție, participanții la procesul educațional sunt pasibili de răspundere penală, administrativă, civilă și disciplinară în conformitate cu procedura stabilită prin lege.

10. DISPOZIȚII FINALE

10.1. Fiecare participant la procesul educațional este responsabil pentru respectarea prevederilor prezentului cod; încălcarea standardelor etice poate atrage sancțiuni corespunzătoare în conformitate cu normele și procedurile interne ale

universității;

10.2. Conflictele apărute în legătură cu aplicarea prezentului Cod se rezolvă în conformitate cu procedurile de control intern și de mediere stabilite pentru a asigura o rezolvare corectă și obiectivă a situației.

10.3. Prezentul Cod este în concordanță cu alte norme și documente care reglementează învățământul la distanță în cadrul Universității.

10.4. Codul este aprobat de Consiliul Academic al Universității și pus în vigoare prin ordin al Rectorului Universității sau al unei persoane autorizate să își îndeplinească atribuțiile.

10.5. Prezentul Cod intră în vigoare din momentul adoptării și publicării sale și se aplică tuturor participanților la procesul educațional. Este obligatoriu pentru utilizare și conformitate în toate aspectele legate de învățământul la distanță.

10.6. Prezentul cod poate fi revizuit și modificat pentru a lua în considerare schimbările legislative, schimbările tehnologice, precum și feedback-ul și sugestiile participanților la procesul de învățământ la distanță. Orice modificare necesită acordul persoanelor responsabile și notificarea tuturor părților interesate.

10.7. Modificările și/sau completările aduse Codului sunt revizuite și aprobate de Consiliul academic al Universității și puse în vigoare prin ordin al Rectorului Universității sau al unei persoane autorizate să îndeplinească atribuțiile acestuia.